

Nr 169

Av herr Ottosson m. fl., *angående de statliga garantierna för investeringar i u-länder.*

(Lika lydande med motion nr 183 i Andra kammaren)

Det i proposition 101/1968 föreslagna svenska systemet för investeringsgarantier har nu varit i kraft under ett halvt år. Förslaget antogs trots att flertalet remissinstanser reste allvarliga invändningar mot systemets begränsning att endast omfatta de s. k. huvudmottagarländerna för Sveriges bilaterala utvecklingsbistånd. Begränsningen befarades kraftigt komma att minska systemets värde. Så synes också ha blivit fallet. Till exportkreditnämnden, EKN, har ännu inte inkommit någon ansökan om investeringsgaranti. Begränsningen motiverades på följande sätt:

Utän en sådan koncentration är det svårt att inom en begränsad administrativ ram åstadkomma ett fruktbarande samspel mellan de statliga och privata biståndsinsatserna (proposition 101/1968 s. 33).

Mot denna motivering kan flera invändningar göras. Privata investeringar i u-länder bör inte kallas bistånd. De är på samma sätt som andra investeringar primärt affärsmässiga åtgärder. Att deras utvecklingseffekt i många fall kan vara lika stor eller större än det statliga biståndets är en annan sak.

Den administrativa aspekten kan knappast ha någon större betydelse. Prövningsmetodikerna för investeringsgarantier torde vara ungefär densamma som för de s. k. u-garantier som rymms inom ramen för de exportkreditgarantier som administreras av EKN. Från administrativ synpunkt borde det därför närmast vara en fördel om samma länderram gällde för investerings- och exportkreditgarantier avseende u-länder.

Koncentrationen av den svenska bilaterala biståndsgivningen är föranledd av önskemålet att inte splittra de begränsade statliga biståndsresurserna. Några liknande skäl kan inte anföras för en motsvarande begränsning av investeringsgarantisystemet. Varför skall privata investeringar stimuleras i endast dessa länder? Här finns ej något bärande sakligt samband. En avsevärd del av det svenska biståndet är dessutom multilateralt och kommer därigenom till stor del andra u-länder till godo än huvudmottagarländerna.

Begränsningen till dessa länder torde även strida mot de principer om en generell och icke-diskriminerande behandling av u-länderna som Sverige i olika sammanhang givit uttryck för, exempelvis när det gäller frågan om tullpreferenser vid import från u-länder.

Garantisystemets syfte har angivits vara att lämna bidrag till u-ländernas ekonomiska utveckling genom att stimulera de privata kapitalströmmarna till dessa länder. De privata investeringarnas betydelse i utvecklingsarbetet har i många sammanhang betonats av u-länderna själva. Flertalet u-länder ställer sig positiva till utländska investeringar. Det är också därför angeläget att vi även i Sverige får ett garantisystem som verkligen kan fylla de uppgifter som ett sådant kan göra.

Under åberopande av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att garantier skall ges för investeringar i u-länder utan den nu gällande begränsningen till endast vissa länder.

Stockholm den 23 januari 1969

Holge Ottosson (m) Stig Stefanson (fp) Henrik Åkerlund (m)

Ingvar Andersson (m) Torsten Bengtson (cp)
